

Powiatowy Urząd Pracy w Hrubieszowie

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W POWIECIE HRUBIESZOWSKIM W 2008 ROKU

Hrubieszów, marzec 2009

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
1.1. Cel opracowania.....	3
1.2. Podstawa opracowania	4
1.3. Metodologia opracowania	4
2. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów)	6
2.1. Bezrobotni wg zawodów w Powiecie Hrubieszowskim stan w końcu 2008r.	6
2.2. Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w Powiecie Hrubieszowskim w 2008r.....	8
2.3. Napływ bezrobotnych wg zawodów w Powiecie Hrubieszowskim w 2008r.	8
2.4. Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008r.	8
3. Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów)	9
3.1. Oferty pracy wg zawodów w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008r.	9
3.2. Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008r..	10
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	10
4.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008r.	10
4.2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 r. wg kodu dwucyfrowego	12
4.3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 r. wg kodu czterocyfrowego	12
4.4. Ranking zawodów wg kodu dwucyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 r.	13
4.5. Ranking zawodów wg kodu czterocyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008r.	13
4.6. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008r.	13
4.7. Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008r.	14
4.8. Ranking zawodów (wg kodu dwucyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 r ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.....	14
4.9. Ranking zawodów (wg kodu czterocyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 r ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.....	15
5. Wnioski	22

1. Wstęp

Gruntowna analiza rynku pracy a tym samym monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi jedno z głównych zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy, co poparte jest przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 9, ust. 1 pkt 9).

Powiatowy Urząd Pracy w Hrubieszowie bacznie obserwując zachodzące zmiany na rynku pracy opracował raport, który ma jasno przedstawić możliwości szkoleń oraz przekwalifikowań osób bezrobotnych. Raport ten stanowi analizę danych opisujących hrubieszowski rynek pracy, za pomocą metody „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, która swym zakresem obejmuje szeroką płaszczyznę zjawisk dotyczących tematyki bezrobocia i lokalnego rynku pracy w 2008 roku.

1.1. Cel opracowania

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu w szczególności:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo- kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

1.2. Podstawa opracowania

- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za rok 2008”
- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za rok 2008”

1.3. Metodologia opracowania

Niniejsze opracowanie opiera się na porównaniu ilościowym i wskaźnikowym zawodów względem siebie w zakresie zgłaszanych ofert pracy oraz liczby bezrobotnych napływających do ewidencji w określonych zawodach. W opracowaniu tym występują między innymi takie określenia jak:

1. **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.
2. **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) wynosi $W > 1,1$.
3. **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) wynosi $W < 0,9$.
4. **zawody w równowadze** gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) wynosi $0,9 \leq W \leq 1,1$
5. **klasyfikacja** jest kilkupoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, z których najważniejsze to:
  - a) **zawód** zdefiniowany został jako zbiór zadań wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji zdobytych w wyniku kształcenia i praktyki, wykonywanie którego stanowi źródło dochodów,
  - b) **specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu - zawiera część czynności o podobnym charakterze,
  - c) **umiejętność** określono jako sprawdzoną możliwość wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu,
  - d) **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są jako układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

- e) **bez zawodu** - określono grupę obejmującą osoby nie posiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu, dotyczy to przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym oraz posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Analizę przeprowadzono przy wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących napływ ofert pracy według zawodów oraz napływ bezrobotnych w analogicznych kategoriach zawodowych w 2008 roku.

2. Analiza bezrobocia według zawodów

2.1. Bezrobotni wg zawodów w Powiecie Hrubieszowskim stan w końcu

2008 roku (tabela T-II/P-1 aneks statystyczny)

W końcu 2008 roku liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Hrubieszowie wynosiła 4491 osób w tym 2181 - kobiet. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2007 nastąpił spadek liczby ogółem o 579 osób co stanowi 11,42%, w tym 269 kobiet - 10,98%. Osoby bezrobotne długotrwale pozostające bez pracy 12 miesięcy stanowiły 1152 w tym 542 kobiety spadek o 361 osób – 23,86%, w tym 188 kobiet - 25,75%. Natomiast 197 stanowiły osoby zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od ukończenia szkoły w tym 109 kobiet – spadek o 7 osób co stanowi 3,43%, w tym przybyło 6 kobiet.

Analizując zawody według grup elementarnych wyodrębniono zawody reprezentowane przez największą liczbę osób bezrobotnych. Poniższa tabela obrazuje ich liczbę w stosunku do analogicznych danych roku poprzedniego.

L.p.	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych		2007/2008		
		koniec 2007 roku	koniec 2008 roku	spadek	wzrost	%
1.	osoby bez zawodu	1166	1149	17	-	1,46
2.	sprzedawcy	193	174	19	-	9,84
3.	Krawiec	201	164	37	-	3,52
4.	Technik mechanik	170	146	24	-	10,98
5.	Ekonomista	164	124	40	-	24,39
6.	Technik rolnik	130	102	28	-	21,54
7.	Murarz	123	97	26	-	21,14
8.	Robotnik gospodarczy	111	95	16	-	14,41
9.	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	78	79	-	1	1,28
10.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	81	77	4	-	4,93

Porównując ilość osób bezrobotnych w największych pod względem liczbowym zawodach, w stosunku do końca roku 2007 dostrzegamy, że najwięcej osób występuje w tych samych elementarnych grupach zawodowych, dotyczy to głównie osób bez zawodu, krawców, sprzedawców oraz techników mechaników.

Rok 2008 jest kolejnym rokiem, w którym nastąpił spadek prawie we wszystkich wymienionych zawodach i wyniósł łącznie 211 osób, przy bardzo minimalnym wzroście w przypadku osób w zawodzie asystent ekonomiczny – 1 osoba.

W końcu 2008 roku do nielicznych zawodów według grup elementarnych, reprezentowanych przez pojedyncze osoby bezrobotne należeli między innymi: prezes, kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie, technik dentystyczny, technik ochrony środowiska, ratownik medyczny, inżynier leśnictwa, dziennikarz, weterynaryjny kontroler sanitarny, ekolog, geograf, inżynier elektryk, inżynier mechanik, specjalista bankowości, policjant służby wspomagającej, nauczyciele muzyki, plastyki, religii, przedmiotów zawodowych technicznych.

W badanym okresie w rejestrze osób bezrobotnych brak było zarejestrowanych osób w zawodach: inżynier inżynierii środowiska – systemy wodociągowe i kanalizacyjne, inżynier geodeta, doradca rolniczy, lekarze wszystkich specjalności, logopeda, nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych, nauczyciel języka obcego, nauczyciel instruktor, specjalista do spraw kadr, doradca podatkowy, specjalista do spraw projektów/programów unijnych, filolog - filologia obcojęzyczna, technik mechatronik, grafik komputerowy, inspektor ochrony środowiska, monter/składacz okien, operator koparek i zwałowarek, operator żurawia jezdniowego.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych kobiet, najwyższe liczby bezrobotnych występują wśród osób:

– bez zawodu	- 621 osób,
– krawiec	- 163 osoby,
– sprzedawca	- 157 osób,
– ekonomista	- 102 osoby,
– technik rolnik	- 67 osób,
– kucharz	- 61 osób,
– sprzątaczką	- 58 osób,
– asystent ekonomiczny	- 49 osób,
– rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	- 34 osoby,
– robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	- 34 osoby.

Wśród zarejestrowanych absolwentów dominują osoby:

– bez zawodu	- 89 osób,
--------------	------------

- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych,
hotelarskich i turystycznych - 9 osób,
- technik mechanik - 7 osób,
- organizator agrobiznesu - 7 osób,
- prawnik legislator - 5 osób,
- specjalista administracji publicznej - 5 osób,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego - 5 osób,
- kucharz - 4 osoby,
- specjalista zastosowań informatyki - 4 osoby,
- pedagog - 4 osoby,

Osoby bezrobotne zarejestrowane powyżej 12 miesięcy najliczniej były reprezentowane przez:

- bez zawodu - 100 osób,
- sprzedawca - 76 osób,
- krawiec - 48 osób,
- robotnik gospodarczy - 46 osób,
- murarz - 44 osoby,
- sprzątaczką - 38 osób,
- ekonomista - 35 osób,
- robotnik placowy - 34 osoby,
- technik rolnik - 32 osoby,

Powyższa struktura osób bezrobotnych utrzymuje się od kilku lat, z minimalnymi tylko zmianami po stronie osobowej, wynika to głównie ze zmian gospodarczych jakie nastąpiły w Polsce po roku 90-tym, które doprowadziły do radykalnych zmian w strukturze zatrudnienia i powstania zjawiska długotrwałego bezrobocia.

Wynikiem rejestracji pojedynczych osób w wymienionych zawodach są głównie wysokie kwalifikacje oraz brak możliwości kształcenia w tych zawodach na terenie powiatu.

W roku 2008 nastąpił również znaczny liczbowy spadek napływu absolwentów szkół, który jest wynikiem ogólnego spadku liczby bezrobotnych oraz liczebnej migracji zarobkowej osób z tej kategorii.

2.2. Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku (tabela T-II/P-1a aneks statystyczny).

Obrazuje strukturę osób bezrobotnych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku, uszeregowanych w duże grupy zawodowe, według liczby bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie.

Najwyższe wskaźniki odnotowano w poszczególnych grupach zawodowych: robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 12,3877, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 9,4253, średni personel techniczny – 8,9466, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – 8,1987, pozostali specjaliści – 7,9891, pracownicy pozostałych specjalności – 7,5702, górnicy i robotnicy budowlani – 6,9118, średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 5,9843.

Najniższy wskaźnik dotyczył grup zawodowych takich jak: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy – 0,0299, kierownicy małych przedsiębiorstw – 0,0598, kierownicy dużych i średnich organizacji – 0,0598, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby – 0,1795, robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni – 0,2094.

2.3. Napływ bezrobotnych wg zawodów w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku. (tabela T-II/P-2 aneks statystyczny).

Największą liczbę stanowiły osoby bez zawodu – 1576, kolejną grupą były osoby w zawodzie technik mechanik – 270 osób, ekonomistów – 179 osób, sprzedawców – 177 osób, asystenci ekonomiczni – 171 osób, krawców – 128 osób.

Największy liczbowy napływ bezrobotnych kobiet w poszczególnych zawodach kształtował się następująco: bez zawodu – 779 osób, sprzedawców – 158 osób, ekonomistów – 149 osób, krawców – 127 osób, asystentów ekonomicznych – 109 osób.

Wśród absolwentów dominowały osoby w zawodach takich jak: bez zawodu – 370 osób, organizator agrobiznesu – 37 osób, pedagog – 31 osób, asystent ekonomiczny – 26 osób, prawnik legislator – 25 osób, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 24 osoby.

Pojedyncze osoby bezrobotne, jakie napłynęły w 2008 roku do ewidencji osób bezrobotnych posiadały zawody między innymi takie jak: farmaceuta – farmacja apteczna, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, rzeczoznawca

majątkowy, nauczyciel biologii, monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych, muzyk, monter kadłubów okrętowych, projektant mody, operator urządzeń do obróbki odwiertów wydobywczych, monter sprzętu gospodarstwa domowego, specjalista pracy socjalnej.

Największe liczby napływających osób bezrobotnych spowodowane były głównie dużą rotacją na stanowiskach pracy w tych zawodach oraz sezonowością wykonywanych prac, dotyczy to również kobiet i absolwentów.

2.4. Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku (tabela T-II/P-2a aneks statystyczny).

Najwyższy wskaźnik napływu bezrobotnych zaszeregowanych do poszczególnych grup zawodowych odnotowano w następujących zawodach:

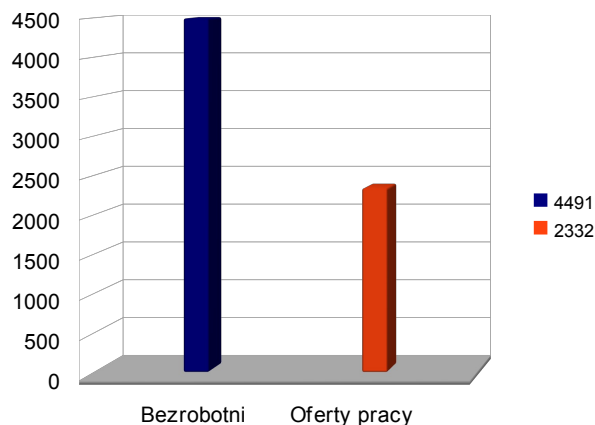
– pozostali specjaliści	– 12,9361,
– robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	– 12,2848,
– średni personel techniczny	– 11,6336,
– pracownicy pozostałych specjalności	– 9,9109,
– pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	– 7,1428,

Najniższe wskaźniki napływu odnotowano w następujących zawodach:

– kierownicy małych przedsiębiorstw	– 0,0466,
– kierownicy dużych i średnich organizacji	– 0,0698,
– leśnicy i rybacy	– 0,1396,
– rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	– 0,1861,
– robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	– 0,2560,
– pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	– 0,3956.

Wysokie wskaźniki napływu bezrobotnych z wymienionych grup wiążą się analogicznie jak w przypadku pojedynczych osób bezrobotnych z rolniczym charakterem Powiatu Hrubieszowskiego oraz sezonowością prac. Niskie wskaźniki napływu bezrobotnych w poszczególnych grupach zawodowych wystąpiły natomiast w zawodach wymagających wysokich kwalifikacji, połączonych z doświadczeniem zawodowym.

3. Analiza ofert pracy w Powiecie Hrubieszowskim według zawodów (grup zawodów)

Liczba bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy w 2008 roku

3.1. Oferty pracy wg zawodów w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku (tabela T-II/P-3 aneks statystyczny)

Najwięcej ofert pracy w 2008 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie zgłoszono w następujących zawodach: pracownik biurowy – 483 oferty pracy, robotnik gospodarczy – 369 ofert pracy, handlowiec – 116 ofert pracy, opiekunka – 109 ofert pracy, archiwista – 81 ofert pracy, sprzedawca – 62 oferty pracy, robotnik drogowy – 53 oferty pracy, meliorant – 53 oferty pracy, robotnik budowlany – 52 oferty pracy, sprzątaczką – 50 ofert pracy.

Pojedyncze oferty pracy zgłoszono dla 54 osób między innymi w zawodach: specjalista ochrony środowiska, zaopatrzeniowiec, fotograf, choreograf, technik elektryk, manikiurzystka, inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy, kontroler biletów, specjalista do spraw marketingu i handlu, operator urządzeń przetwórstwa owocowo – warzywnego, nauczyciel muzyki, opiekunka środowiskowa, mechanik autobusów, grawer poligraficzny.

Powyższe liczby dotyczące ofert pracy w Powiecie Hrubieszowskim w 2008 roku wynikają z przewagi pracodawców, u których dominują stanowiska pracy w administracji oraz stanowiska robotnicze uwarunkowane sezonowością prac. W przypadku pojedynczych ofert pracy w ww. zawodach ich nieznaczna liczba wynika z wysokich kosztów tworzenia nowych stanowisk pracy i niewielkiej rotacji na już istniejących.

3.2. Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w Powiecie

Hrubieszowskim w końcu 2008 roku (tabela T-II/P-3a aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik struktury ofert pracy zgłoszonych w 2008 roku zanotowano w następujących zawodach: pracownicy obsługi biurowej – 25,0427, kierownicy dużych i średnich organizacji – 21,9321, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – 21,2693, pracownicy pozostałych specjalności – 9,9916, oraz pracownicy usług osobistych i ochrony – 8,5765.

Strukturę ofert pracy z najniższym wskaźnikiem zanotowano w następujących zawodach: robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni – 0,0429, rolnicy – 0,0858, nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy – 0,0858, leśnicy i rybacy – 0,1286, specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia – 0,2573, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 0,3860, operatorzy i monterzy maszyn – 0,4718, operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych - 0,6861.

Ofert pracy nie odnotowano w grupie zawodów: kierownicy małych przedsiębiorstw oraz rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

4.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w Powiecie Hrubieszowskim

w końcu 2008 roku. (tabela T-II/P-4 aneks statystyczny)

Zawody deficytowe

L.p.	Zawody deficytowe wg wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu.	Wskaźnik intensywności deficytu (nadwyżki)	Kod zawodu
1.	Opiekunka dziecięca	109,0000	513102
2.	Pomoc kuchenna	41,0000	913204
3.	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	32,0000	235908
4.	Animator kultury	28,0000	347601
5.	Meliorant	26,5000	712501
6.	Handlowiec	19,3333	341501
7.	Sekretarka	16,0000	411101
8.	Bibliotekarz	13,3333	348202
9.	Kasjer handlowy	13,3333	421102
10.	Pracownik biurowy	12,3846	419101
11.	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	9,0000	341503
12.	Goniec	7,0000	915105
13.	Magazynier	5,0000	413103
14.	Brukarz	5,0000	712401
15.	Salowa	4,6667	913206
16.	Asystent do spraw statystyki	4,0000	412101
17.	Woźny	4,0000	915206
18.	Siostra PCK	4,0000	513302
19.	Robotnik gospodarczy	3,6535	914103
20.	Statystyk	3,0000	212202
21.	Robotnik drogowy	2,9444	931203
22.	Ogrodnik terenów zieleni	2,6250	621201
23.	Operator koparek i zwałowarek	2,0000	811102
24.	Elektromechanik pojazdów samochodowych	2,0000	724102
25.	Portier	2,0000	915204
26.	Inkasent	2,0000	421401
27.	Tynkarz	2,0000	713302
28.	Pracznica	2,0000	913302
29.	Agent ubezpieczeniowy	2,0000	341201
30.	Archeolog	2,0000	244101

Powyższa tabela obrazuje zawody deficytowe, występujące na terenie Powiatu Hrubieszowskiego w stosunku do zgłoszonych ofert pracy i zarejestrowanych osób bezrobotnych, które notują najwyższe wskaźniki w roku 2008.

Należą do nich głównie te zawody, dla których miejsca pracy tworzone były przy znacznym finansowym udziale środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Do zawodów deficytowych należą również zawody nie ujęte w powyższej tabeli, dla których wskaźniki przybrały wartości max., dotyczy to między innymi takich zawodów jak archiwista oraz operator sprzętu komputerowego. Nie ujęte zostały również zawody, które w rankingu występują jako pozostali gdzie indziej nie sklasyfikowani, należą do nich między innymi pozostali inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani, pozostali prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, pozostali pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani.

Zawody nadwyżkowe

L.p.	Zawody nadwyżkowe wg wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu.	Wskaźnik intensywności deficytu (nadwyżki)	Kod zawodu
1.	Krawiec	0,0078	743304
2.	Ślusarz	0,0189	722204
3.	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,0294	241912
4.	Technik elektryk	0,0323	311302
5.	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	0,0465	613101
6.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0595	932104
7.	Mechanik samochodów osobowych	0,0635	723105
8.	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0769	723304
9.	Kierowca ciągnika rolniczego	0,0938	833104
10.	Specjalista zastosowań informatyki	0,0952	213903
11.	Pielęgniarka	0,1111	224101
12.	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,1300	232123
13.	Telefonistka	0,1429	422301
14.	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo - warzywnego	0,1429	827504
15.	Malarz budowlany	0,1429	714101
16.	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	0,1563	343101

17.	Technik informatyk	0,1639	312102
18.	Nauczyciel nauczania początkowego	0,1667	233108
19.	Nauczyciel języka polskiego	0,1818	232109
20.	Piekarz	0,1852	741203
21.	Specjalista ochrony środowiska	0,2000	222108
22.	Opiekunka domowa	0,2000	513301
23.	Wagowy	0,2222	933109
24.	Cukiernik	0,2222	741201
25.	Nauczyciel matematyki	0,2500	232110
26.	Kulturoznawca	0,2500	244103
27.	Pracownik socjalny	0,2500	346104
28.	Kucharz	0,3000	512201
29.	Murarz	0,3012	712102
30.	Betoniarz	0,3077	712201

Powyższa tabela obrazuje zawody nadwyżkowe, występujące na terenie Powiatu Hrubieszowskiego w stosunku do zgłoszonych ofert pracy i zarejestrowanych osób bezrobotnych, które osiągnęły najniższe wskaźniki w 2008 roku. Należą do nich te zawody na które zapotrzebowanie ze strony rynku pracy jest minimalne. Do zawodów nadwyżkowych należą również zawody nie ujęte w powyższej tabeli, dla których wskaźniki przybrały wartości zerowe, dotyczy to między innymi takich zawodów jak: administrator systemów komputerowych, administrator baz danych, matematyk, geograf, chemik – technologia chemiczna, kierownik małego przedsiębiorstwa w gastronomii, hotelarstwie i turystyce, kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym, kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany, kierownik działu marketingu i sprzedaży.

W przypadku zawodów nadwyżkowych nie ujęte zostały również zawody, które w rankingu występują jako pozostali, należą do nich między innymi pozostali architekci, urbaniści i pokrewni, pozostali lekarze, pozostali nauczyciele szkół podstawowych, pozostali artyści plastycy.

4.2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku wg kodu dwucyfrowego

(tabela T-II/P-5 aneks statystyczny)

Z tabeli tej wynika, że do grup zawodowych charakteryzujących się największym wskaźnikiem deficytu należą: pracownicy obsługi biurowej – 9,8983, pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów – 2,8824, pracownicy przy pracach prostych w handlu

i usługach – 2,0000, pracownicy usług osobistych i ochrony – 1,0870 oraz górnicy i robotnicy budowlani – 0,7251.

Do grup zawodowych wg kodu dwucyfrowego charakteryzującego się nadwyżką należą: robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni – 0,0909, robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń - 0,0795, średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia - 0,0743, specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia – 0,0667, rolnicy – 0,0202.

W grupach tych uwidacznia się wyraźny deficyt wśród pracowników obsługi biurowej, od których pracodawcy wymagają coraz wyższych specjalistycznych kwalifikacji, co związane jest z przeprowadzeniem specjalistycznych kursów i szkoleń.

Nadwyżkę odnotowano natomiast po raz kolejny w ostatnich latach wśród zawodów, które z racji zmieniającej się sytuacji gospodarczej i technologicznego rozwoju tracą na znaczeniu, uniemożliwiając uzyskanie zatrudnienia.

4.3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku wg kodu czterocyfrowego

(tabela T-II/P-6 aneks statystyczny)

Do grup zawodowych wg kodu czterocyfrowego charakteryzującego się deficytem należą: opiekunki dziecięce – 109,0000, animatorzy kultury – 28,0000, agenci do spraw sprzedaży – 17,8571, robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni – 17,6667, sekretarki – 16,0000, pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani – 12,0750.

Zawody takie jak: rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej – 0,0465, archeolodzy, socjologzy i pokrewni – 0,0306, technicy elektrycy – 0,0294, mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń – 0,0252, ślusarze i pokrewni – 0,0180, krawcy, kapelusznicy i pokrewni - 0,0078, technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni – 0,0055 wg kodu czterocyfrowego charakteryzują się nadwyżką.

4.4. Ranking zawodów wg kodu dwucyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku.

(tabela T-II/P-7 aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wg kodu dwucyfrowego odnotowano w następujących grupach zawodów: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy – 1,0000, pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów – 0,6250, pracownicy

przy pracach prostych w handlu i usługach – 0,5474, kierowcy i operatorzy pojazdów – 0,5263, kierownicy dużych i średnich organizacji – 0,5000.

Grupy zawodów takie jak: pozostałe specjalności – 0,1948, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby – 0,1667, pracownicy pozostałych specjalności – 0,1304, ogrodnicy – 0,1264, specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia – 0,1163, charakteryzują się najniższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia.

Analizując powyższe wskaźniki długotrwałego bezrobocia w wymienionych grupach zawodowych, obserwujemy, że dotyczą one od kilku lat tych samych grup zawodowych. Grupy te są licznie reprezentowane a liczba miejsc pracy do nich skierowana jest niewielka. Dotyczy to także osób, które utraciły prawo do wykonywania zawodu. Najniższe wskaźniki osiągają natomiast grupy zawodów, których przedstawiciele należą do najdynamiczniej rozwijającego się sektora gospodarki, posiadają specjalistyczną wiedzę popartą doświadczeniem oraz charakteryzują się dużą mobilnością na rynku pracy.

4.5. Ranking zawodów wg kodu czterocyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku.

(tabela T-II/P-8 aneks statystyczny)

Zawody takie jak: garbarze skór i pokrewni – 1,0000, lakiernicy – 1,0000, nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy – 1,0000, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej – 1,0000, kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów – 1,0000, kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani – 1,0000 posiadają najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia.

Najniższy wskaźnik odnotowano dla zawodów takich jak: technicy elektrycy – 0,0588, specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani – 0,0571, pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani – 0,0496, inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni – 0,0476, organizatorzy turystyki i pokrewni – 0,0385.

4.6. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku.

(tabela T-II/P-9 aneks statystyczny)

Najwięcej osób bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy zarejestrowało się wg sekcji PKD: przetwórstwo przemysłowe – 750 osób, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku

osobistego i domowego – 603 osoby, administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – 446 osób, działalność nie zidentyfikowana – 357 osób, budownictwo – 350 osób.

W okresie tym zgłoszono oferty pracy wg sekcji PKD: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – 875 ofert, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 339 ofert pracy, edukacja – 261 ofert, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 161 ofert, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 142 oferty pracy.

Rejestracja osób bezrobotnych w roku 2008 wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy jest także wynikiem rejestracji po zakończeniu prac sezonowych w przetwórstwie cukrowniczym oraz w budownictwie. Znaczący wpływ na te liczby miała także wysoka rotacja na stanowiskach pracy w handlu.

Najwyższą liczbą zgłoszonych ofert pracy charakteryzowały się sekcje PKD, gdzie tworzenie miejsc pracy odbywało się za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy, który dysponował środkami Fundusz Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. Znaczący wpływ na ilość ofert pracy w 2008 roku analogicznie jak w latach poprzednich miała sezonowość zatrudnienia w budownictwie i usługach.

4.7. Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku. (tabela T-II/P-9a aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik zarejestrowanych osób bezrobotnych w badanym okresie odnotowuje się w sekcji PKD przetwórstwo przemysłowe – 22,1370, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 17,7981, administracja publiczna i obrona narodowa – 13,1641, działalność nie zidentyfikowana – 10,5372, wysokim wskaźnikiem charakteryzowało się również budownictwo – 10,3306.

Wśród ofert pracy w Powiecie Hrubieszowskim najwyższy wskaźnik osiągnęła sekcja PKD: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – 37,5216, kolejnymi wysokimi wskaźnikami charakteryzowały się sekcje PKD: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 14,5369, edukacja – 11,1921, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 6,9039, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 6,0892, budownictwo – 5,7461.

4.8. Ranking zawodów (wg kodu dwucyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty. (tabela T-II/P-10 aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik uwidacznia się w następujących grupach zawodów:

– pracownicy obsługi biurowej	– 0,8333,
– nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	– 0,1666,
– pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	– 0,1586,
– pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	– 0,1454,
– pracownicy usług osobistych i ochrony	– 0,1053,

Grupy zawodów takich jak:

– rolnicy	– 0,0013,
– średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	– 0,0076,
– robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	– 0,0082,
– robotnicy zwodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	– 0,0104,
– pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	– 0,0121,
– średni personel techniczny	– 0,0131,

odznaczają się bardzo niskim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty.

Analizując powyższe możemy stwierdzić, że uwidoczniła się tutaj ogólna tendencja do zatrudniania osób wysoce wykwalifikowanych w takich sektorach gospodarki jak administracja oraz edukacja i oświata. Do zawodów których wskaźnik uzyskania oferty pracy jest najwyższy należą też zawody, gdzie oprócz kwalifikacji wymagane jest doświadczenie zdobyte na równorzędnym stanowisku pracy.

Na przeciwnym biegunie grup zawodowych odznaczającym się niskim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty znajdują się zawody nie wymagające znacznych kwalifikacji oraz dużego doświadczenia głównie personel techniczny oraz robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy.

4.9. Ranking zawodów (wg kodu czterocyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w Powiecie Hrubieszowskim w końcu 2008 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty. (tabela T-II/P-11 aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik szansy uzyskania oferty uwidacznia się w następujących grupach zawodów: lekarze – 4,3332, operatorzy wprowadzania danych – 3,3332, opiekunki dziecięce – 3,3030, sekretarki – 2,6666, animatorzy kultury – 2,3333, agenci do spraw sprzedaży – 1,6667, pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani – 1,2015, specjaliści do spraw społecznych – 1,0000, inkasenci i poborcy – 0,8332, robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni – 0,8030.

Grupy zawodów takie jak: telefoniści – 0,0081, obuwnicy – 0,0079, pielęgniarzy – 0,0079, elektromechanicy – 0,0075, technicy elektrycy – 0,0058, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej – 0,0028, mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń – 0,0023, ślusarze i pokrewni – 0,0020, krawcy, kapelusznicy i pokrewni – 0,0005, technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni – 0,0005, charakteryzują się najniższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty.

5. Wnioski

Analizując przedstawiony raport można stwierdzić, że aby skutecznie przeciwdziałać bezrobociu konieczne jest zdiagnozowanie wymagań oraz potrzeb rynku pracy. Odnosząc się do zawodów deficytowych w Powiecie Hrubieszowskim należy podkreślić, iż w znacznej mierze chodzi tu o takie zawody, gdzie konieczne jest specyficzne kształcenie bardzo często długoletnie oraz te zawody dla których bardzo ważne jest kilkuletnie doświadczenie zawodowe i praktyka. Jeżeli chodzi o zawody nadwyżkowe, należy stwierdzić, iż są to zawody bardzo w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Aby dotrzymać kroku dynamicznie zmieniającemu się rynkowi pracy konieczne jest odpowiednie dostosowanie poziomu i struktury kształcenia kadr.

Głównym problemem na hrubieszowskim rynku pracy są nadal zbyt niskie kwoty wynagrodzenia oferowane przez pracodawców, które zniechęcają do podejmowania pracy przez osoby o wysokich kwalifikacjach zawodowych oraz stwarzają słabą motywację do udziału w szkoleniach i przekwalifikowaniach zawodowych, jakie oferowane są przez tut. Urząd i inne instytucje zajmujące się problematyką bezrobocia.

W dalszym ciągu znikome szanse na podjęcie zatrudnienia mają osoby z grup zawodowych licznie reprezentowanych przez bezrobotnych, które znajdują się w szczególnie niekorzystnej sytuacji. Kolejnym ważnym problemem dotyczącym lokalny rynek pracy są trudności w doborze odpowiednich pracowników, którzy nie spełniają kryteriów i oczekiwań jakie zgłaszają pracodawcy w ofertach pracy, pomimo znacznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w poszukiwanym zawodzie. Należy również stwierdzić, że oferty pracy, które napływają do Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie w dużej mierze mają charakter sezonowy co powoduje cykliczny napływ i odpływ do ewidencji niejednokrotnie tych samych osób bezrobotnych.